

Ruim tien jaar geleden verscheen het boek Vital Soil, onder leiding van Peter Doelman en Herman Eijsackers. Het Engelstalige boek bevat bijdragen van verschillende auteurs en gaat over de vitale bodem, vooral in relatie tot kleine en grote bodemorganismen.

Ik kan me de opwindende rond het verschijnen van dit boek nog goed herinneren. Veel bodemkundigen benaderden de bodem in die tijd vanuit scheikundig perspectief. Dat was wel te verklaren, want we zaten nog midden in de bodemsaneringsoperatie. En de beslissingen over een verontreinigde bodem waren nu eenmaal gebaseerd op gehalten aan verontreinigende stoffen. Met het aanbreken van de laatste fase van de bodemsaneringsoperatie is de grote aandacht voor de bodemchemie aan het verdwijnen.

Mede vanwege het Internationale Jaar van de Bodem staat de bodem anno 2015 weer volop in de belangstelling. Dit keer niet vanuit de scheikunde, maar vanuit de biologie. In mijn woonplaats Wageningen verzamelden belangrijke personen van verschillende instituten een monster van de bodem, in bijzijn van de pers. De bemonsterde grond zal biologisch worden onderzocht. Op de bemonsterde plek is een herinneringstegel geplaatst. In mijn omgeving kun je cursussen over humus en krioelende beestjes volgen. De provincie Noord-Brabant organiseert binnenkort een ontmoetingsdag rond het thema Vitale Bodem. Kortom: bodem is weer hot.

Daar denken ze in Friesland misschien anders over. Grote delen van de provincie worden geteisterd door muizen, die enorme stukken grasland hebben omgewoeld. Zo'n door veel muizen bewoonde bodem kun je moeilijk vitaal noemen. Een vitale bodem behoort namelijk veerkrachtig te zijn, en hier was de veerkracht tegen een muizenplaag kennelijk onvoldoende. Sommigen wachten op strenge vorst, waardoor de muizenplaag vanzelf zal ophouden. Ecologen hebben geadviseerd vooral de roofvogels te koesteren en aan de randen van de percelen aparte gewassen in te zaaien waar muizen meer aardigheid aan beleven dan aan gras.

Het begrip vitale bodem leeft. Nu de bodem zelf nog.